

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

14/6076 - 5 / TROKAL

16.02.2015

Høringsuttalelse - forslag til endringer i forskrift om foreldrebetaling i barnehager

Askim kommune avgir følgende uttalelse til forslag om endring av forskrift om foreldrebetaling i barnehager. Uttalelsen er vedtatt i Askim formannskap sitt møte 12. februar 2015 i sak 08/15.

Askim kommunes høringsuttalelse oppsummert:

- Intensjonen om redusert foreldrebetaling for familier med lav inntekt og er god.
- Husholdningens inntekt bør være inntektsgrunnlag for reduksjon i foreldrebetalingen der foreldrene ikke bor sammen. Kommunen må sikres hjemmel for å kontrollere opplysninger om husholdningen.
- Barnebidrag bør medtas i inntektsgrunnlaget for reduksjon i foreldrebetalingen da dette er bidrag til forsørgelse av barnet.
- Det bør vurderes ordninger som sikrer at vesentlige endringer i inntektsforhold i forhold til siste års selvangivelse må dokumenteres fra søkere.
- Den foreslåtte ordningen vil medføre vesentlig økning i byråkratiet og kostnadene til administrative oppgaver for kommunen vil øke. Eventuelt vil ordningen medføre redusert kapasitet i kommunen til øvrige myndighetsoppgaver på barnehageområdet.

Generelt

Askim kommune støtter intensjonen i forslaget om at det må finnes ordninger som sikrer at barn fra familier med lav inntekt kan benytte barnehageplass. Det er svært positivt at det settes fokus på at barnefattigdom også kan bidra til redusert deltakelse i barnehage og dermed gi ulike muligheter for barn på grunn av familiens økonomi.

Askim kommune har en høy andel lavinnteksthusholdninger, høy andel som benytter kontantstøtteordningen og noe lavere barnehagedeltakelse enn landsgjennomsnittet. Askim kommune opplever månedlig en rekke familier som ikke betaler barnehageplassen sin i tide. Dette kan ha ulike årsaker, men det må antas at det i en del familier skyldes at man ikke har tilstrekkelig økonomi til å betale for plassen. Det er et svært begrenset antall som faktisk må slutte i barnehagen av denne grunn. De aller fleste finner ordninger i samarbeid med kommunen.

Inntektsgrunnlag

Postadresse
Postboks 2003
1802 Askim

Besøksadresse
Skolegt. 12
1830 Askim

Telefon
+47 69 68 10 00
Telefaks
+47 69 88 06 50

E-post:
postmottak@askim.kommune.no
Internett:
www.askim.kommune.no

Bankkont.:
1503.46.74660
Org.nr.:
840 894 312

Askim kommune mener det vil være riktig å benytte husholdningens inntekt som grunnlag for foreldrebetalingen. Dette vil, etter vårt skjønn, være den ordningen som vil være enklest å administrere for både kommune og den/de som skal søke redusert foreldrebetaling. Vi støtter departementets vurdering av at det vil kunne medføre vesentlige utfordringer å benytte forsørgeres inntekt i de familier der forsørgerne har samarbeidsproblemer. Dette kan medføre at familier i målgruppen vil kunne falle utenfor ordningen fordi den barnet bor fast hos ikke får tilgang på nødvendig dokumentasjon. Ved å benytte husholdningens inntekt, vil man i hovedsak fange opp de økonomiske forholdene barnets hjem har til enhver tid.

Askim kommune mener at ny ektefelle/samboers inntekt bør legges til grunn i sin helhet når husholdningens samlede inntekt beregnes. Et flatt påslag vedtatt nasjonalt eller lokalt vil ikke bidra til å gjenspeile den faktiske økonomiske situasjonen i husholdningen og er ikke å anbefale. Kommunen må i forskriften sikres hjemmel for å kontrollere opplysninger gitt i søknad om redusert foreldrebetaling.

Askim kommune ser at det kan bli utfordrende å kontrollere varighet på «ekteskapslignende» samboerskap og det er uklart i hvilken grad kommunen skal gå inn og kontrollere dette. En ordning der husholdningens inntekt legges til grunn kan også medføre økt spekulasjon og bruk av ulike adresser for å redusere kostnadene. Likevel mener Askim kommune denne ordningen totalt sett vil være enklere å administrere både for familiene og kommunen.

Askim kommune mener barnebidrag bør medregnes i inntektsgrunnlaget da dette er ment å gå til forsørgelse av barnet. Det må derfor stilles krav til at dette oppgis ved søknad og kommunen må gis hjemmel til å kontrollere opplysningene.

Askim kommune støtter definisjonen av husholdning i foreslått nytt femte ledd til § 3. Vi påpeker likevel at det kan åpne for spekulasjon der barnet bevisst folkeregistreres i den husholdningen som har lavest inntekt når folkeregistrert adresse skal benyttes dersom barnet bor fast hos begge foreldrene.

Dokumentasjonskrav

Askim kommune mener det kan være uheldig å benytte siste års selvangivelse som grunnlag for behandling av søknad om redusert foreldrebetaling. Årsaken til dette er at selvangivelsen viser historiske inntektsforhold og ikke vil fange opp vesentlige endringer som familiene kan oppleve brått. Av ulike årsaker kan de foresattes inntekt endre seg radikalt fra et år til et annet både i positiv og negativ retning. Dokumentasjonskravet vil altså, etter Askim kommunes mening, kunne medføre at familier med høy inntekt i inneværende år får en lav betalingssats og motsatt at familier med svært lav inntekt må betale maksimalpris.

Næringsdrivende leverer selvangivelse med frist 31.05. Det betyr at søknadsfrist og behandling av søknader må være i sommermånedene for å kunne tre i kraft fra nytt barnehageår. Det vil være svært uheldig dersom to år gamle selvangivelser skal legges til grunn og det må derfor påregnes en vesentlig arbeidsbyrde med å fatte enkeltvedtak for kommunen i en periode der ferieavvikling foregår.

Askim kommune mener det bør innføres en plikt for søkere til å endre inntektsgrunnlaget ved å dokumentere en vesentlig endring i husholdningens økonomiske situasjon fra forrige selvangivelse. Kommunen bør gis hjemmel til å kontrollere husholdningens faktiske inntekt. Eksempelvis kan dette gjøres ved å be om dokumentasjon i form av lønns slipper/utbetalingsoversikt fra de to siste måneder. Dette må likevel veies opp mot de administrative kostnadene en slik kontrollvirksomhet vil medføre.

Økning i oppgaver.

Askim kommune mener forslagene til ny ordning for reduksjon i foreldrebetalingen på grunn av lav inntekt vil innebære en vesentlig økning i byråkratiet rundt foreldrebetaling og er bekymret for at dette vil gå utover kommunens ressurser til øvrige myndighetsoppgaver på barnehageområdet.

Dette begrunnes med

1. Ordningen vil omfatte vesentlig flere familier enn den ordning Askim kommune har pr. i dag på grunn av at inntektsgrensen settes over dobbelt så høyt som vår nåværende ordning. Antall søknader som skal behandles må derfor antas å øke vesentlig. Enkeltvedtak skal fattes med klagerett i hver enkelt sak. Med en vesentlig økning i antall familier som vil ha rett til redusert pris, må det antas at antall klagesaker vil øke.
2. Uavhengig av om det velges å legge forsørgeres eller husholdningens inntekt til grunn, vil det innebære en kontrollvirksomhet for kommunen knyttet til om dokumentasjonen er korrekt i et vesentlig høyere antall saker der foreldrene ikke bor sammen.
3. Det skal fastsettes en individuell pris for hver enkelt familie som faller inn i målgruppen. Dette skal følges opp i kommunens faktureringsystemer og det er uklart om dette kan automatiseres med nåværende tekniske løsninger. Det må uansett påregnes økt administrasjon knyttet til dette da inntekter må legges inn manuelt.

Ikke-kommunale barnehager må påregne økt oppgavemengde knyttet til individuelt fastsatte satser for foreldrebetaling og refusjonsordninger ovenfor kommunen. Kommunen vil få et merarbeid knyttet til å behandle og kontrollere refusjoner til ikke-kommunale barnehager når det innføres en inntektsgrense som omfatter vesentlig flere familier enn i dag.

Askim kommune støtter ikke departementets vurdering om at ordningen ikke vil medføre økte kostnader til administrativt arbeid for kommunene. Departementet viser til at kommunene allerede i dag har et krav om å ha ordninger for reduksjon i foreldrebetaling for familier med lavest betalingsevne. Det vises også i høringsnotatets kapittel 5 (3. avsnitt) til at «ordningen skal være søknadsbasert på tilsvarende måte som dagens ordninger». Askim kommune kan ikke se at det finnes et krav om dette i nåværende forskrift med merknader.

Etter Askim kommunes mening, ser man da bort fra at nåværende krav gir frihet for den enkelte kommune til å velge løsninger. I høringsnotatets kapittel 2 vises det også til at mange kommuner ikke har en inntektsgradering og at det er stor variasjon mellom kommuner hvilke ordninger som benyttes. Det framstår derfor som underlig at det i kapittel 6 konkluderes på generelt grunnlag at ordningen ikke vil medføre økte administrative kostnader for kommunene.

Administrasjon knyttet til oppsigelser av barnehageplassen på grunn av manglende betaling antas å bli noe redusert som følge av at flere familier vil få redusert sine kostnader til barnehage.

Med hilsen

Trond Kalhagen
virksomhetsleder
Askimbarnehagen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og trenger ikke underskrift.

Kopi til:

Mottakere:
Kunnskapsdepartementet